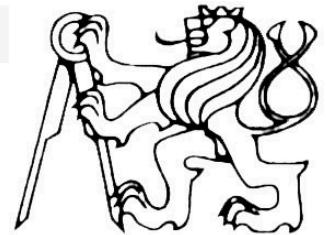

Tywoniak J., Staněk K., Ženka M.

ČVUT v Praze

Fakulta stavební, Katedra konstrukcí pozemních staveb
Thákurova 7, 166 29 Praha 6, email: kamil.stanek@fsv.cvut.cz

<http://fotovoltaika.fsv.cvut.cz>

Stavební integrace fotovoltaických systémů

Střechy, Letňany, 01/2009

Zaměření

FV pole s vysokou mírou stavební integrace

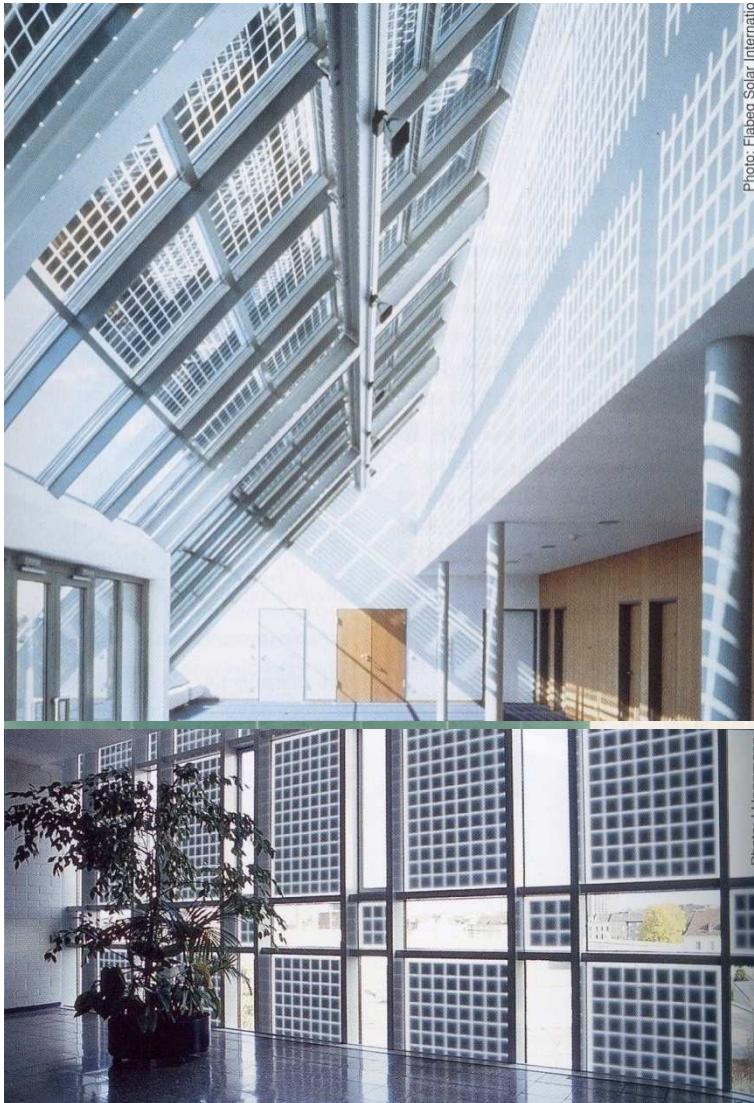
Způsoby integrace FV do budov

- a) šikmá střecha
- b) plochá střecha
- c) fasáda
- d) haly
- e) průmyslové stavby
- f) atria
- g) vnější stínicí prvky

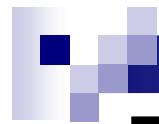
Architektonický přístup k integraci FV

- „Mimikry“
- Doplňuje design
- Dotváří arch. image
- Určuje arch. výraz
- Nové arch. koncepty

1. c-Si FV pole s vysokou mírou integrace na koberovském příkladu

Základní koncepce PD Koberovy

- kompaktní tvar, obnovitelné materiály
 - dobře izolované, kvalitní okna
 - vzduchotěsné
 - nucené větrání s rekuperací
 - zemní výměníky, pasivní solární zisky
- teplovodní kolektory, akumulační zásobník
 - krbová kamna na dřevo

Koberovské FV systémy

DŮM Č. 6

8,45 kW_p

energeticky nulový dům
vysoká míra stavební
integrace

dva koncepty:

DŮM Č. 7

1,0 kW_p

energeticky zabezpečený dům
vysoká míra energetické
integrace

Dům č.6 – Energeticky nulový v roční bilanci

Základní parametry:

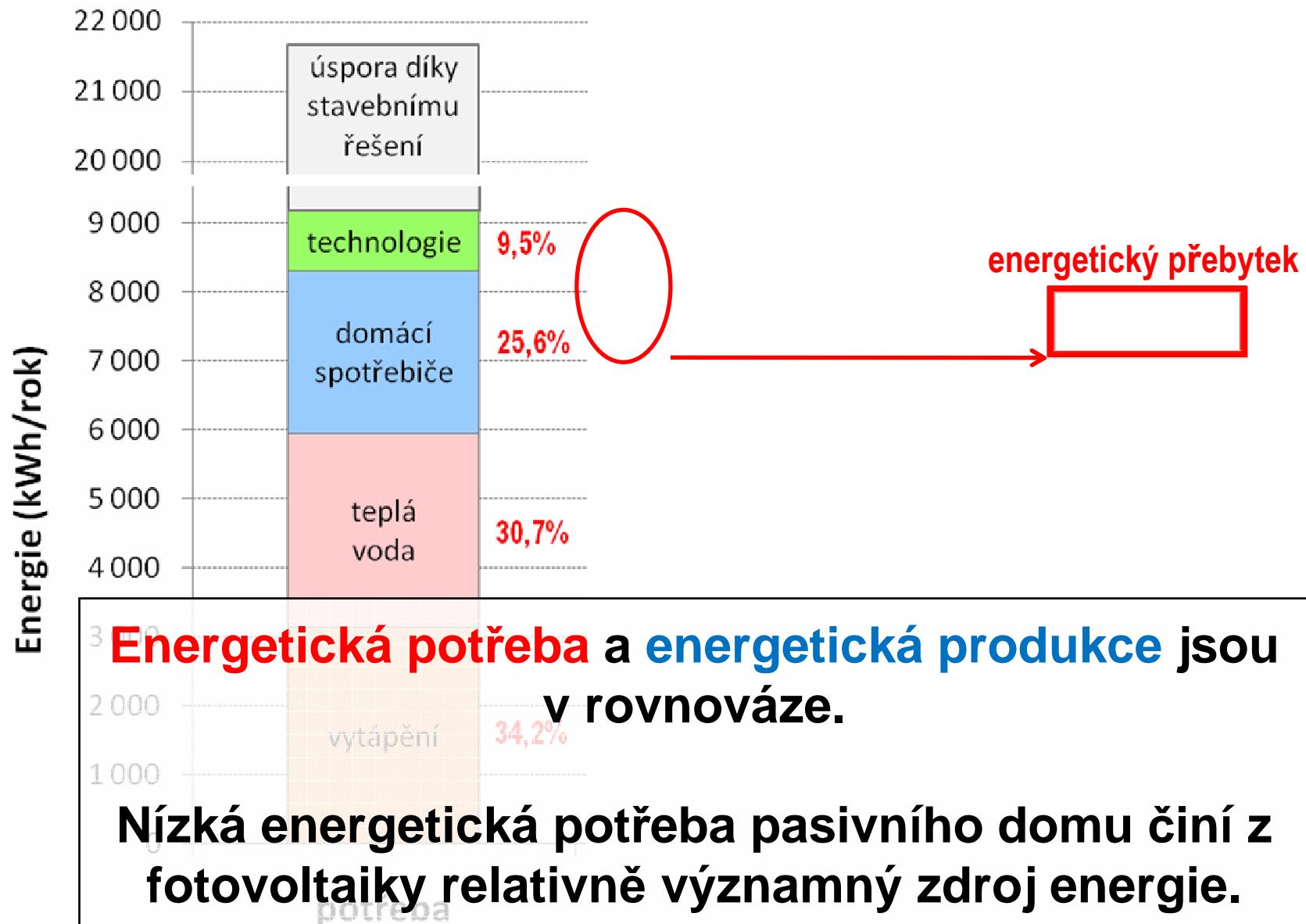
instalovaný jmenovitý DC výkon	8,45 kW_p
výstupní jmenovitý AC výkon	6,9 kW
počet FV panelů	65 ks
celková plocha FV panelů / instalace	60,4 / 62,7 m²
síťové DC/AC měniče napětí	2 ks → připojeno na 2 fáze

FV systém je v síťovém provozu a FV produkce je dodávána do lokální distribuční soustavy (DS) = „nekonečný“ akumulátor.

Dům je pouze nositelem technologie.

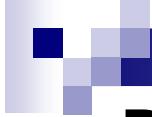
Dům č.6 – Energetická bilance

Dům č.6 – Stavební řešení

- od okapu po hřeben
- (částečná) náhrada střešní krytiny
- vřazená větraná dutina

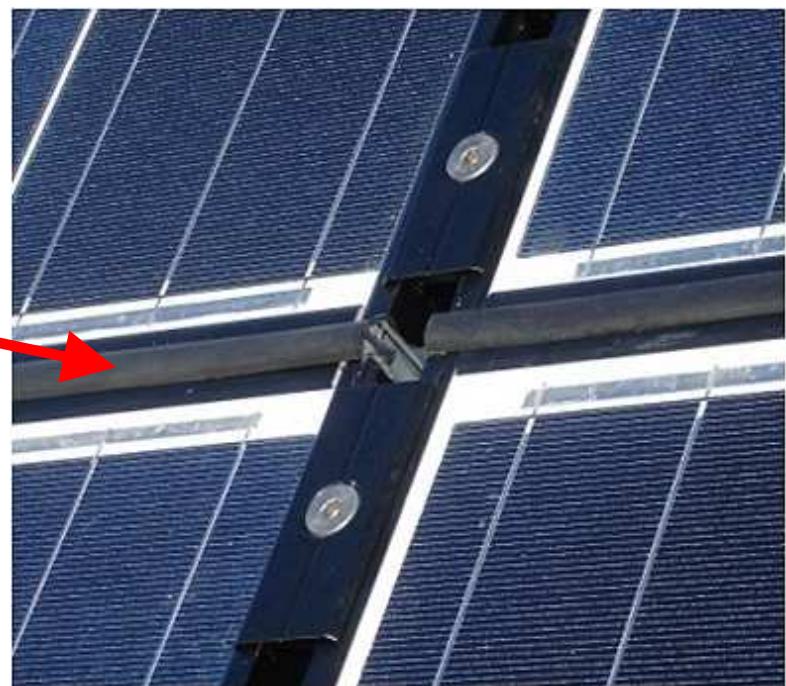
Dům č.6 – Barevnost a detail

Barevně sjednocené ...

... černé rámy FV panelů,
černé přítlačné tvarovky.

... pečlivost v detailech

Dům č.7 – Energeticky zabezpečený

**1,1 kW_p FV systém s
pohotovostní zálohou 12 kWh**

Základní parametry:

instalovaný jmenovitý DC výkon	1,1 kW_p
výstupní jmenovitý AC výkon	1,0 kW
počet FV panelů	7 ks
celková plocha FV panelů / instalace	9,0 / 9,2 m²
síťové DC/AC měniče napětí	1 ks → připojeno na 1 fázi

Dům č.7 – Prvky zálohy a provoz

12 V gelové akumulátory	10 ks, kapacita 1 200 Ah = 12 kWh vč. ztrát
ostrovní DC/AC měnič napětí	1 ks, min. pohotovostní AC výkon 3,4 kW
inteligentní řídící jednotka	

Běžný provoz >

- FV produkce prodávána
- je využívána elektřina z DS
- baterie jsou udržovány nabité

Nouzový provoz >

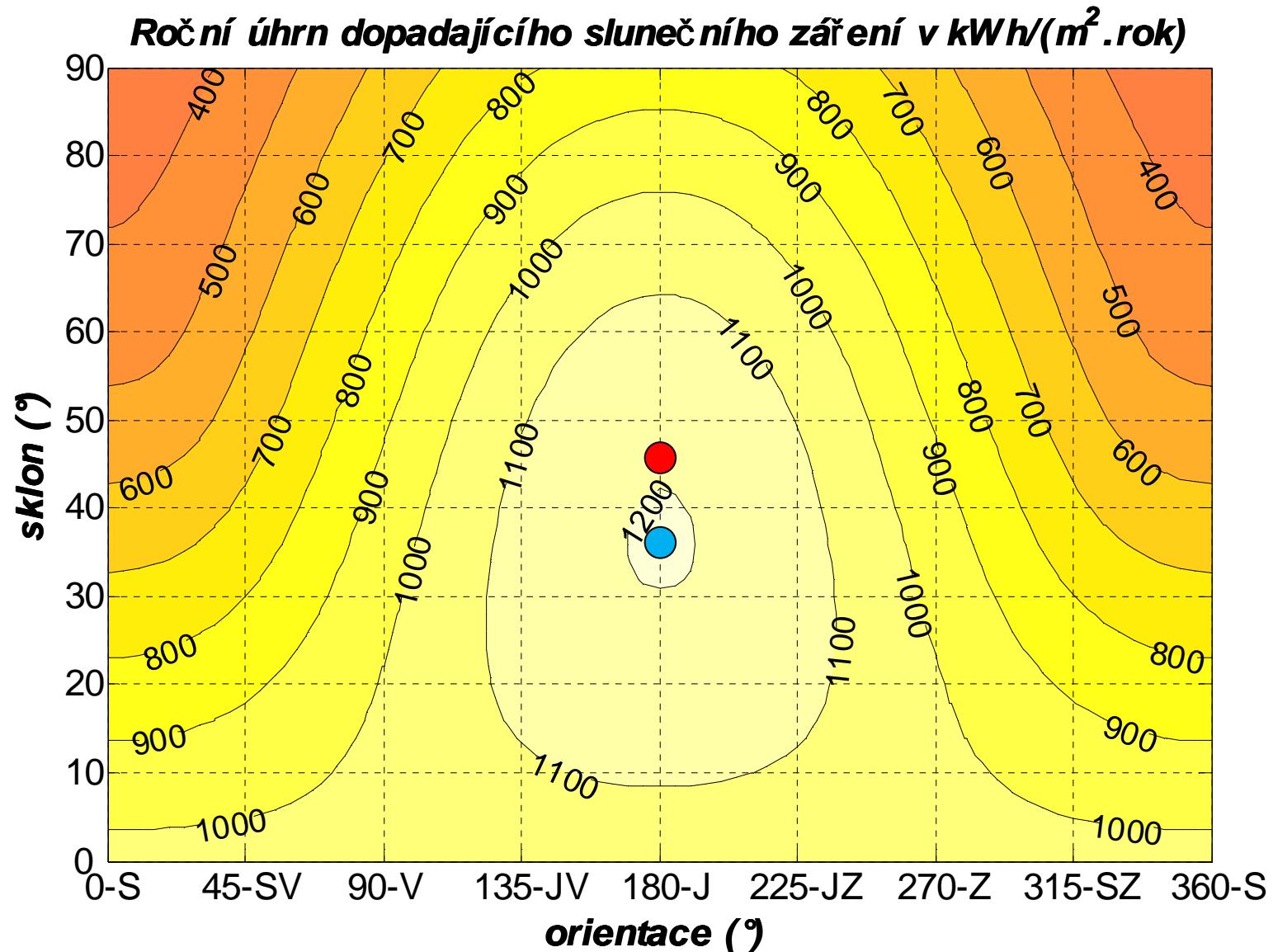
- výpadek DS → ostrovní provoz
- klíčové domovní technologie a nouzové osvětlení v provozu

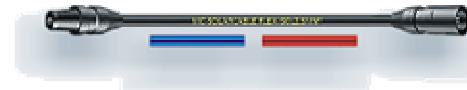
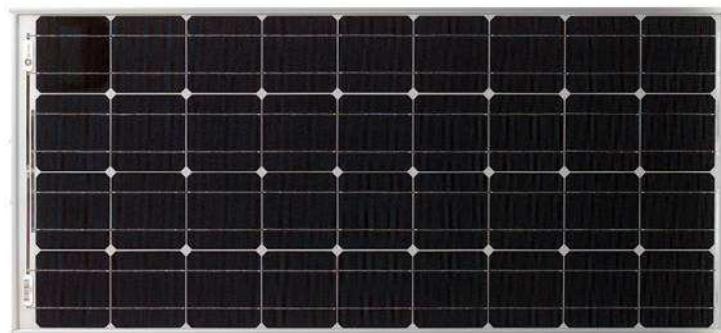
Solární potenciál lokality

celoroční provoz:
OPTIMUM: jih, 35°
KOBEROVY: jih, 45°

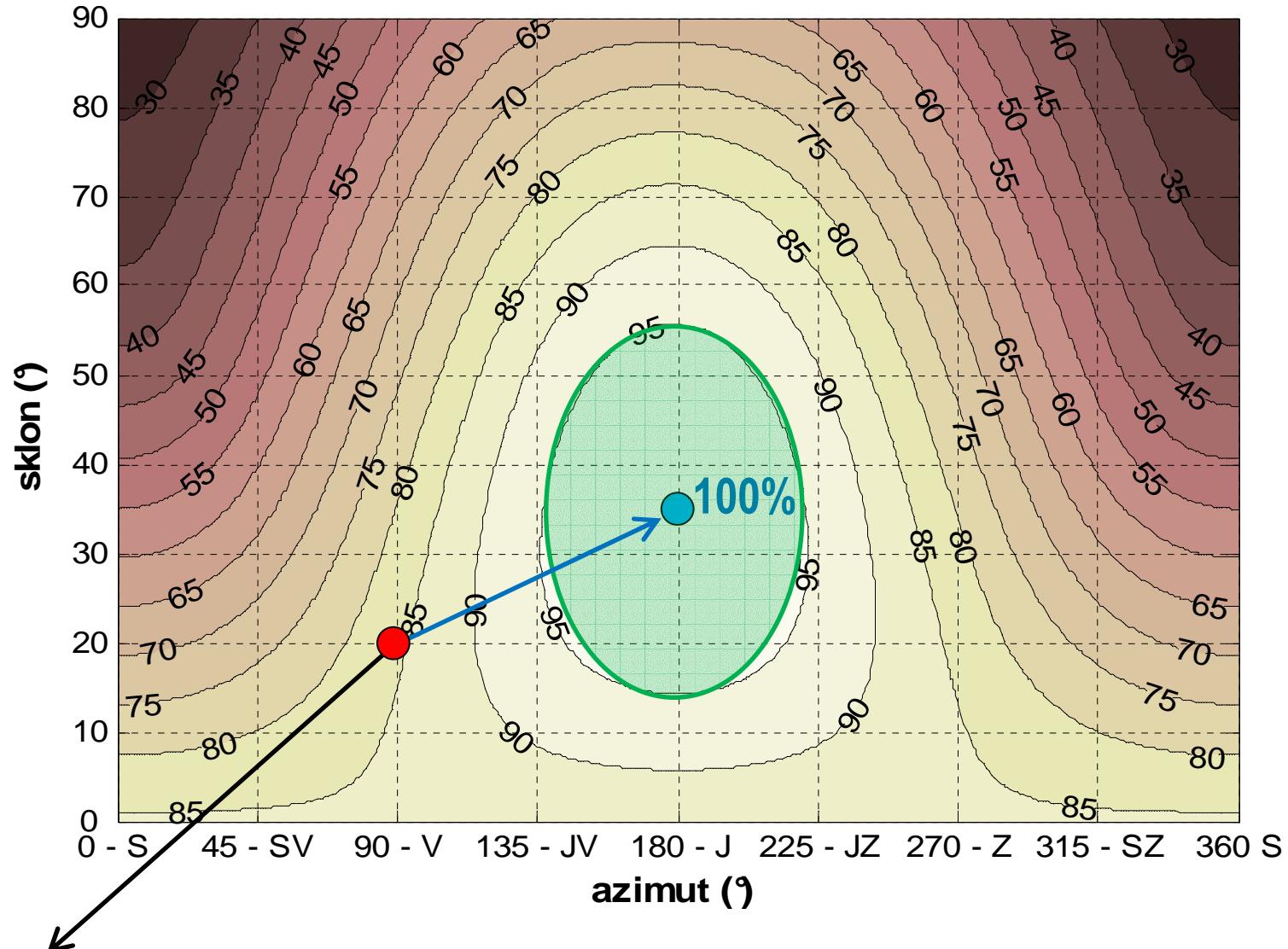

Mechanismus ztrát a předpověď roční produkce

příčina / druh ztráty	odpovídající vyjádření účinnosti	průměrná roční hodnota
Pokles napětí (tedy i výkonu) vlivem zvýšené provozní teploty křemíkových článků.	reálná účinnost FV panelů η_{PV}	87,5 % až 93,5 %
Pokles napětí (tedy i výkonu) při nízkých intenzitách záření.		
Optická ztráta odrazem na krycím skle FV panelů při velkých úhlech dopadu slunečních paprsků.	relativní optická účinnost η_{opt}	96,5 %
Ztráta na DC/AC měničích (závisí na typu měniče).	Euro-ETA	91 až 98 %
Ztráta na kabeláži.	-	1,5 %
Ostatní ztráty: běžné provozní ztráty, vliv zapadání sněhem, odchylky od jmenovitých hodnot jednotlivých komponent, znečištění, servisní / neplánované odstávky.	-	4,5 %
Výsledný výkonový součinitel FV systému.	PR	0,8

Oblast širšího optima se započtením ztrát

ÚVAHA: maximalizace produkce VS. nároky na složitější konstrukci

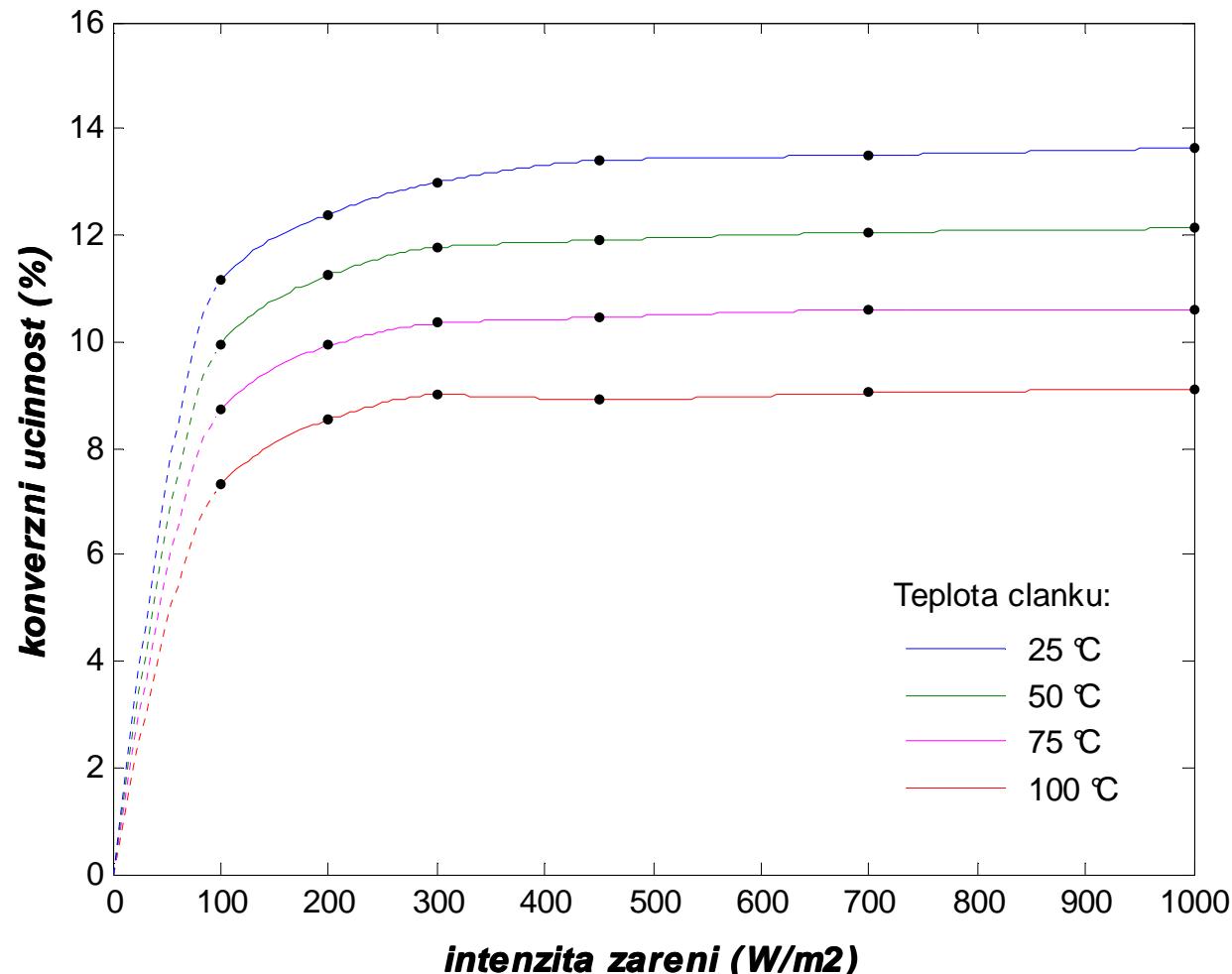

Účinky větru – nároky na kotvení

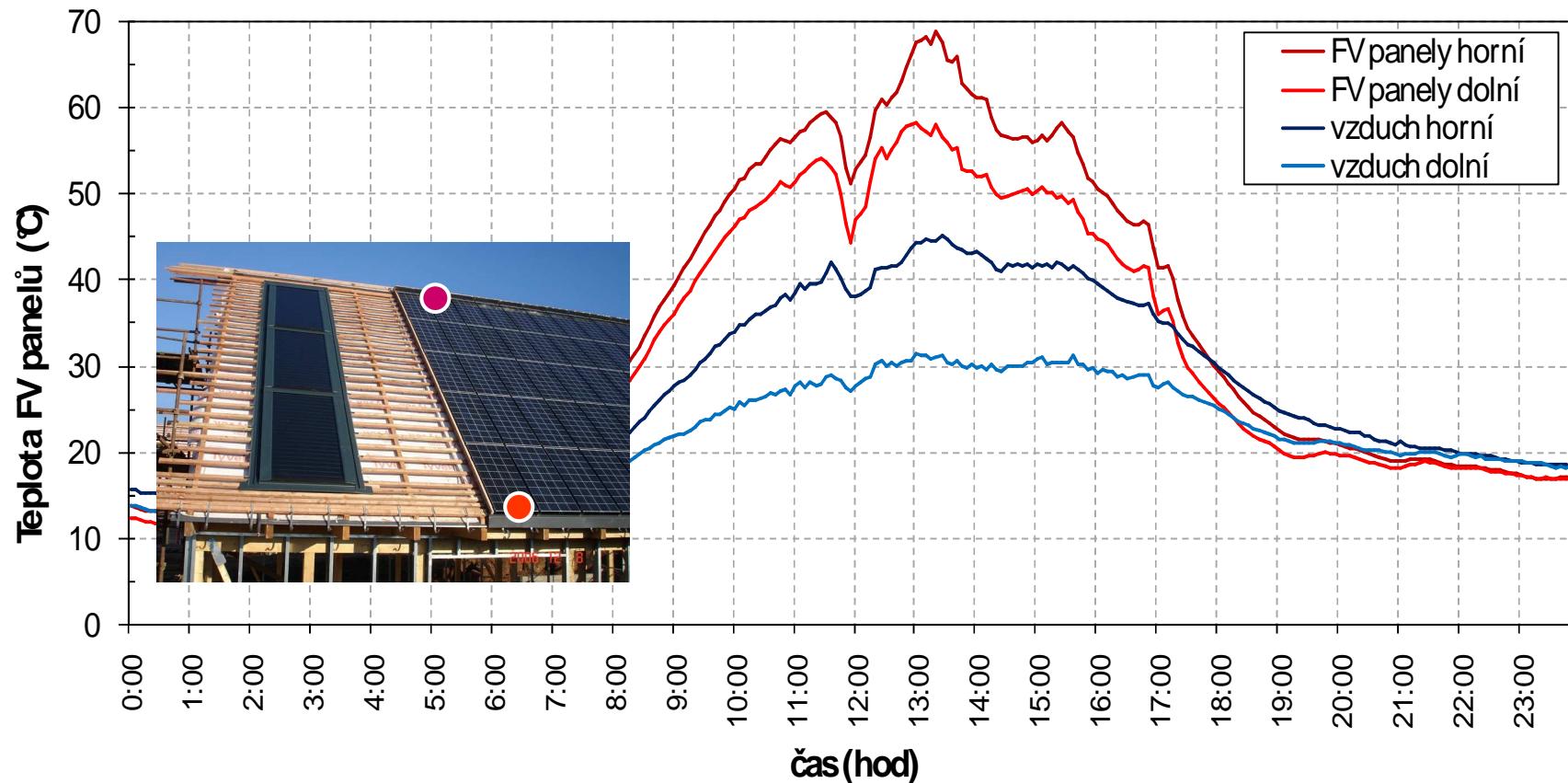
Vliv provozní teploty na konverzní účinnost

- výkonový pokles o cca **0,45 % / °C**

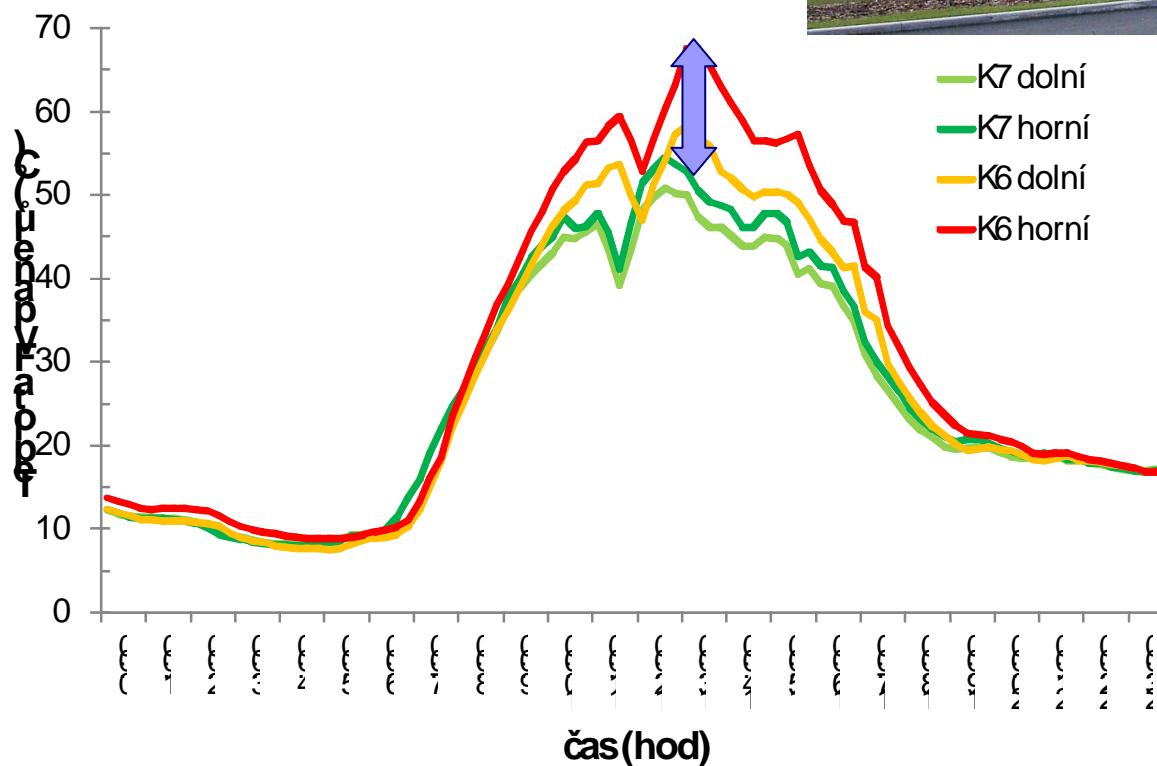
Naměřené teploty (14.8.2008) – dům K6

- na FV článcích teplota stoupá až k **70 °C**
- rozdíl teplot u okapu a teploty u hřebene dosahuje až **11 °C**

Porovnání teplot na domech K6 a K7

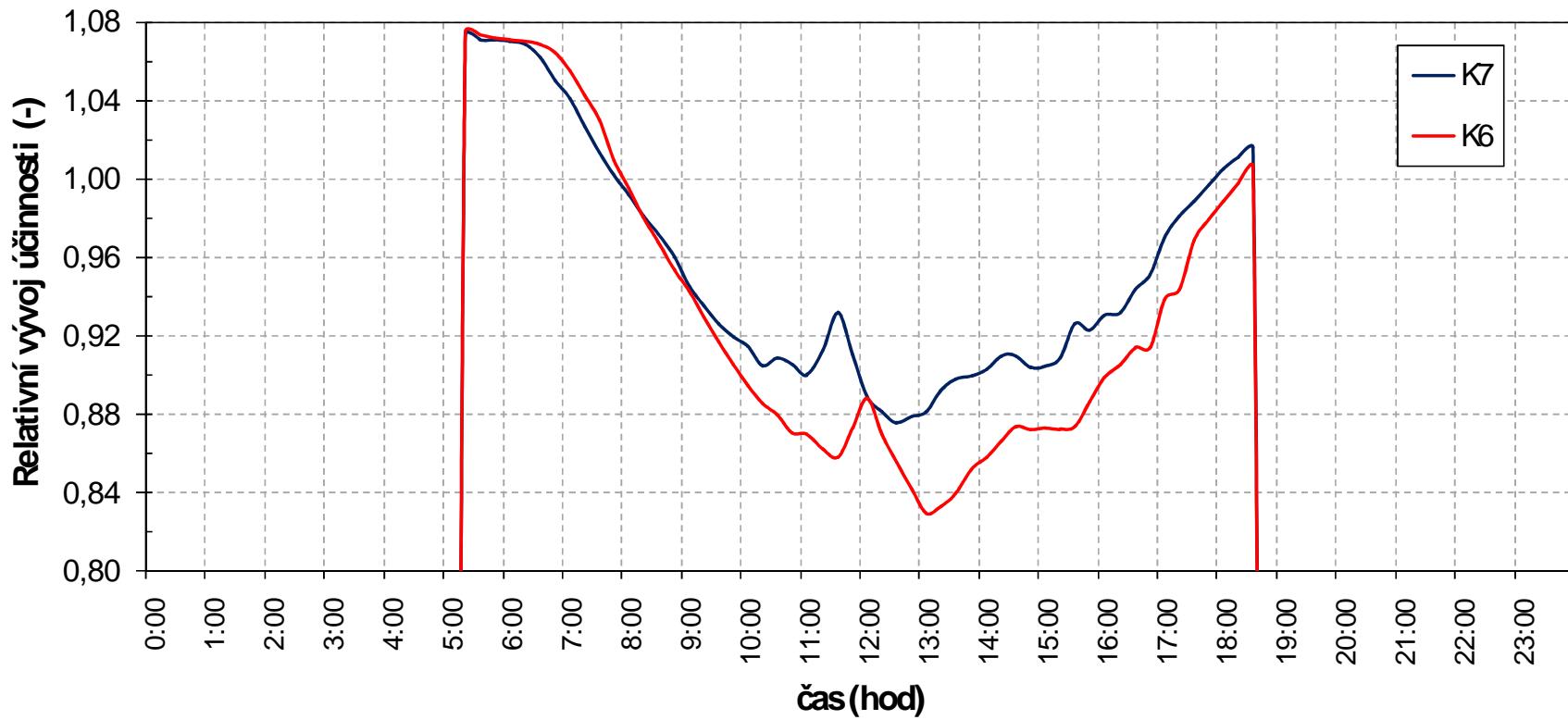
- typický průběh teplot pro slunný letní den
- vzájemný rozdíl mezi instalacemi je až 13°C

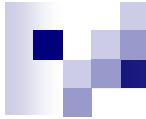

K6 – integrace do krytiny
K7 – nad krytinou

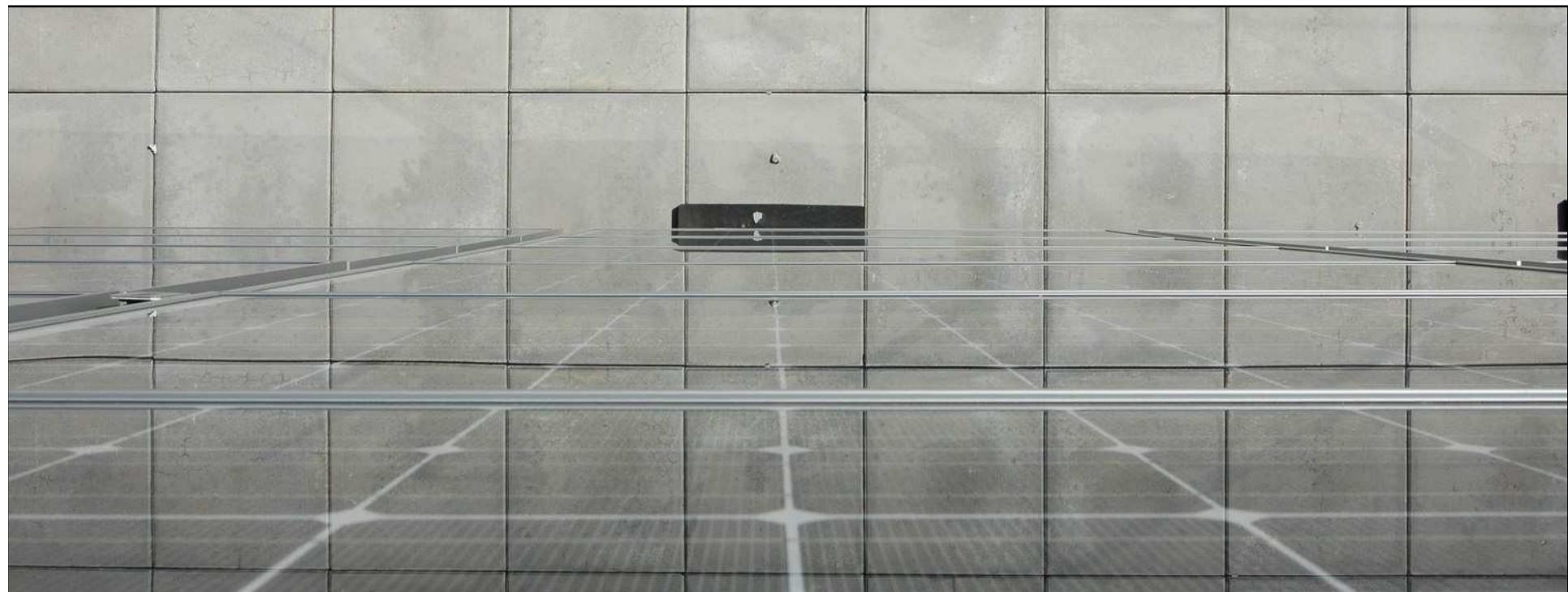
Porovnání konverzních účinností FV panelů na K6 a K7

- se vzrůstající teplotou na FV panelech klesá relativní účinnost
- optimalizace provětrávací dutiny ze zadní strany FV panelů

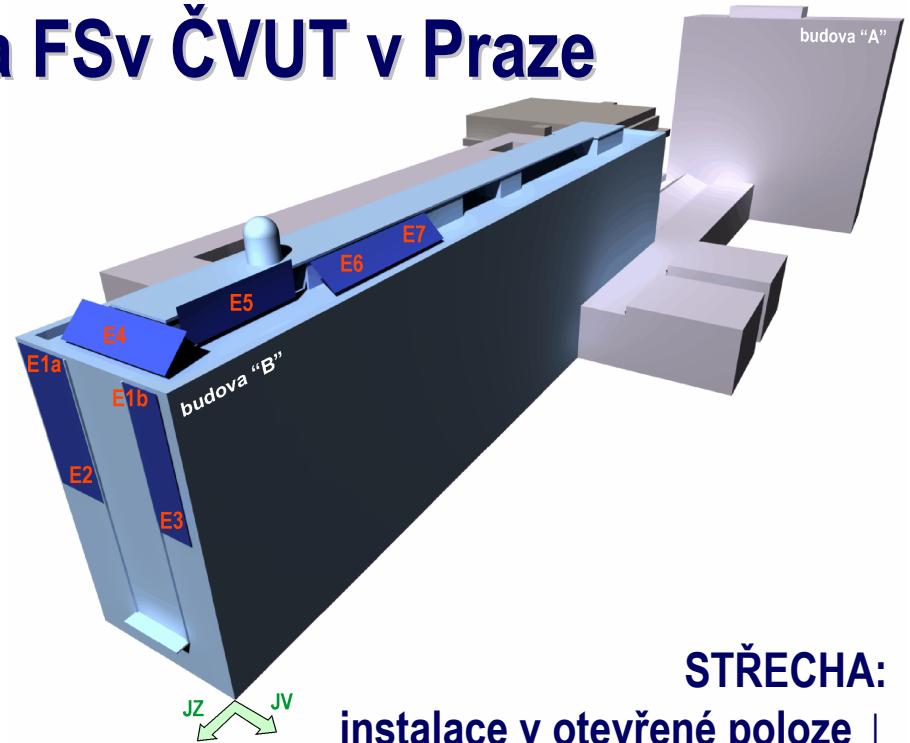

2. experimentální FV fasáda na ČVUT

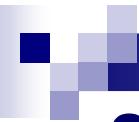
Experimentální FV systém na FSv ČVUT v Praze

↓ FASÁDA: vysoká míra stavební integrace

STŘECHA:
instalace v otevřené poloze ↓

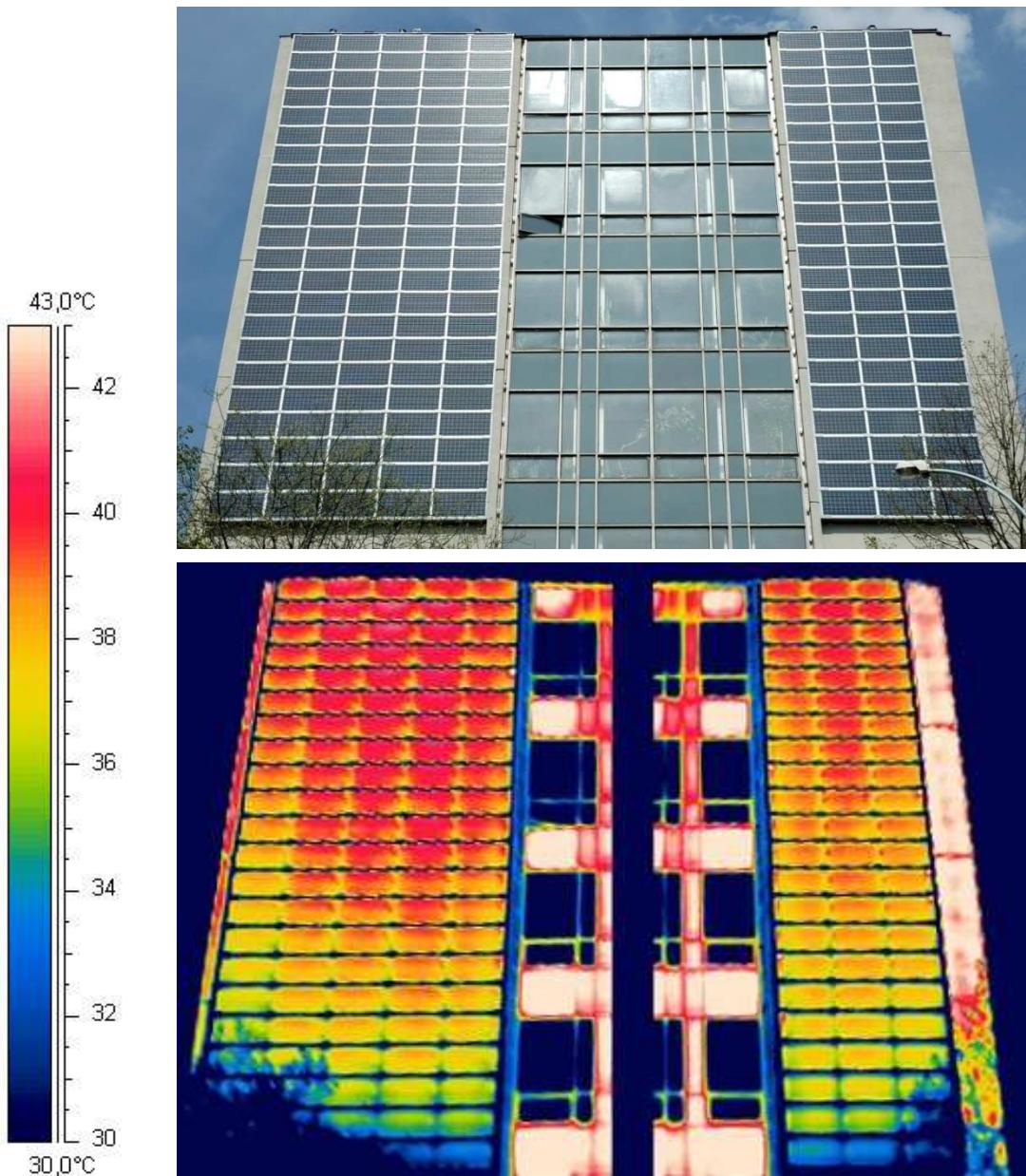

Stavební detaile

Charakter rozložení teplot v systému větrané FV fasády

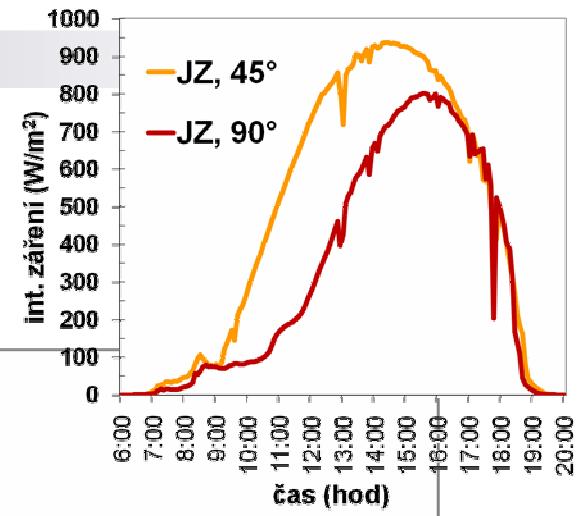
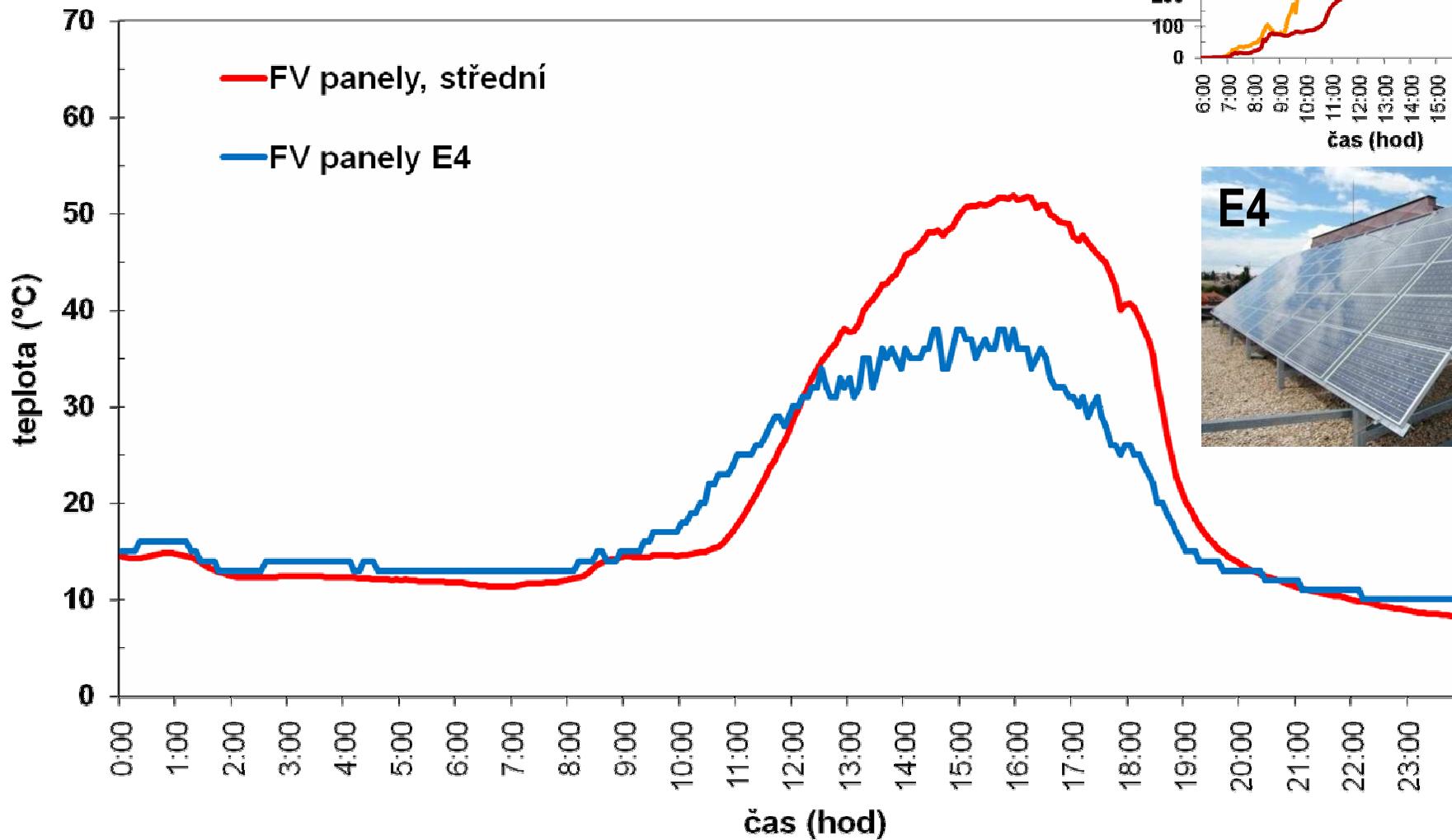

- nárůst provozní teploty FV panelů
- nerovnoměrné rozložení teploty FV panelů v rámci FV pole

- IR snímek 28.4.2008 -

Měření 13.9.2008: Teploty

→ FV fasáda Vs. střešní pole E4

Měření 13.9.2008: Rozložení teploty na panelech

date: 13-09-2008

time: 16 h

G_{hor} : 602 W/m²

$G_{\text{in-plane}}$: 644.3 W/m²

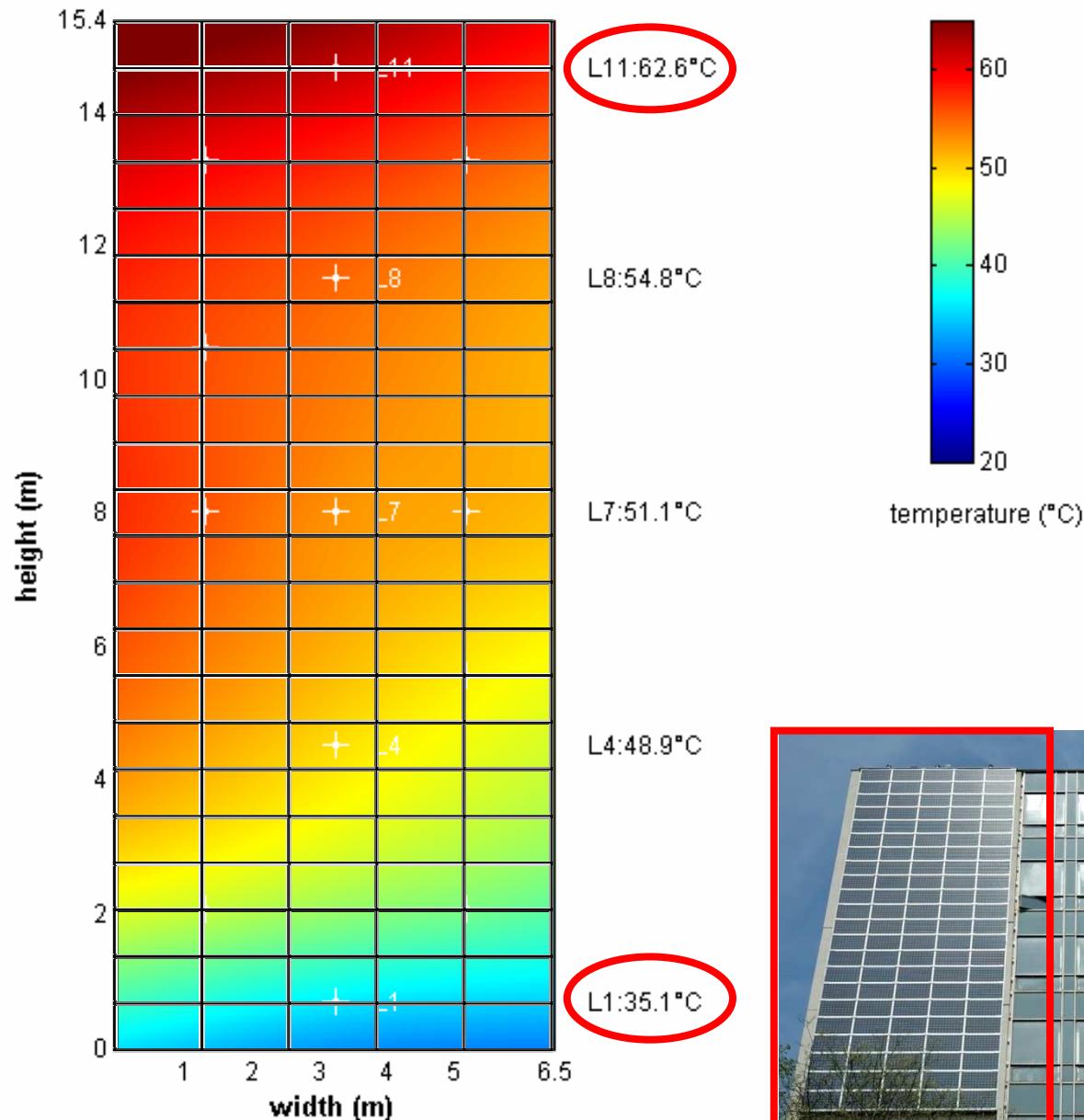
T_{ext} : 16.3 °C

wind: 4.2m/s

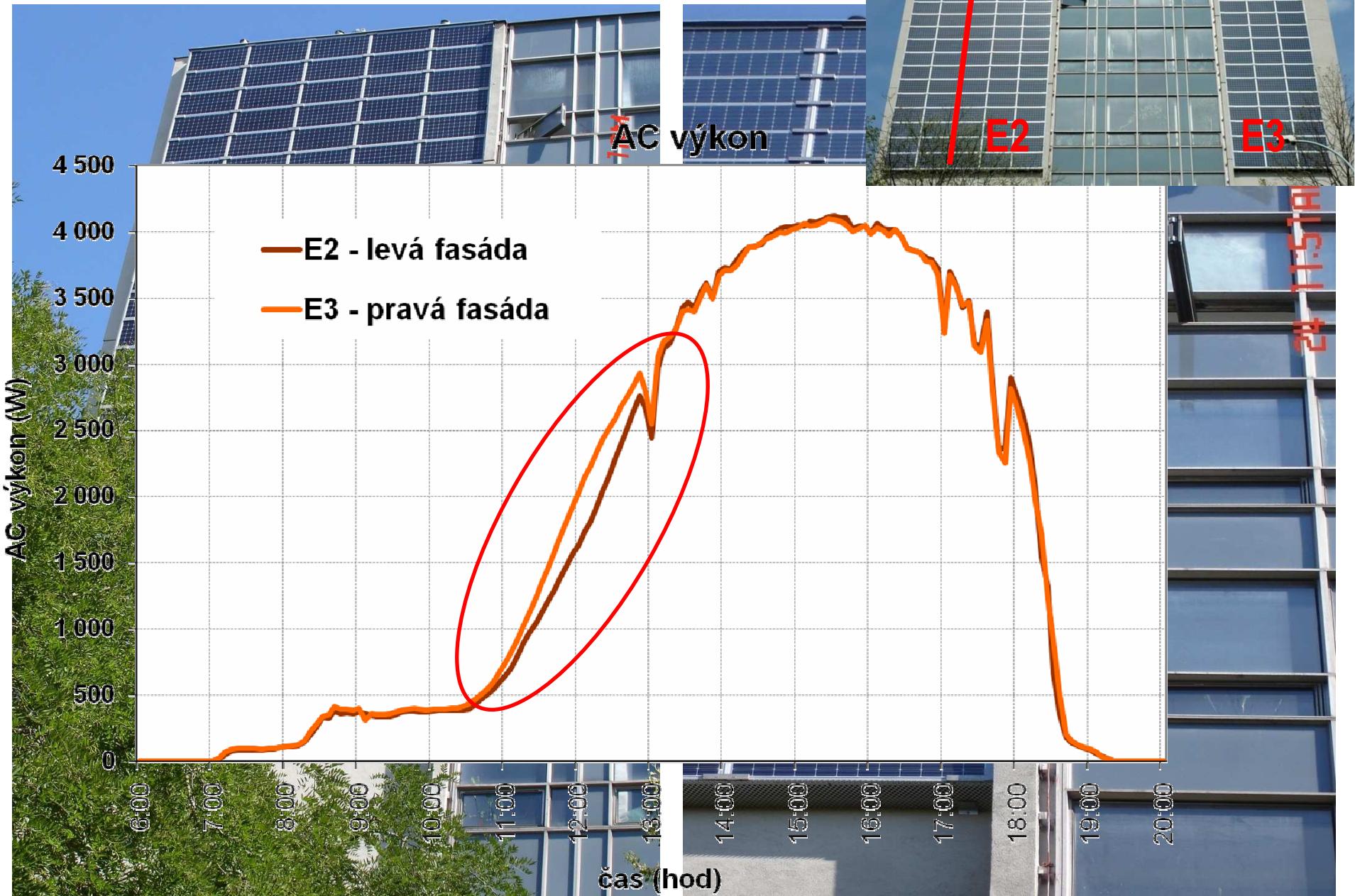
$T_{\text{PV,mean}}$: 51.4214 °C

$w_{\text{gap,mean}}$: 0.67 m/s

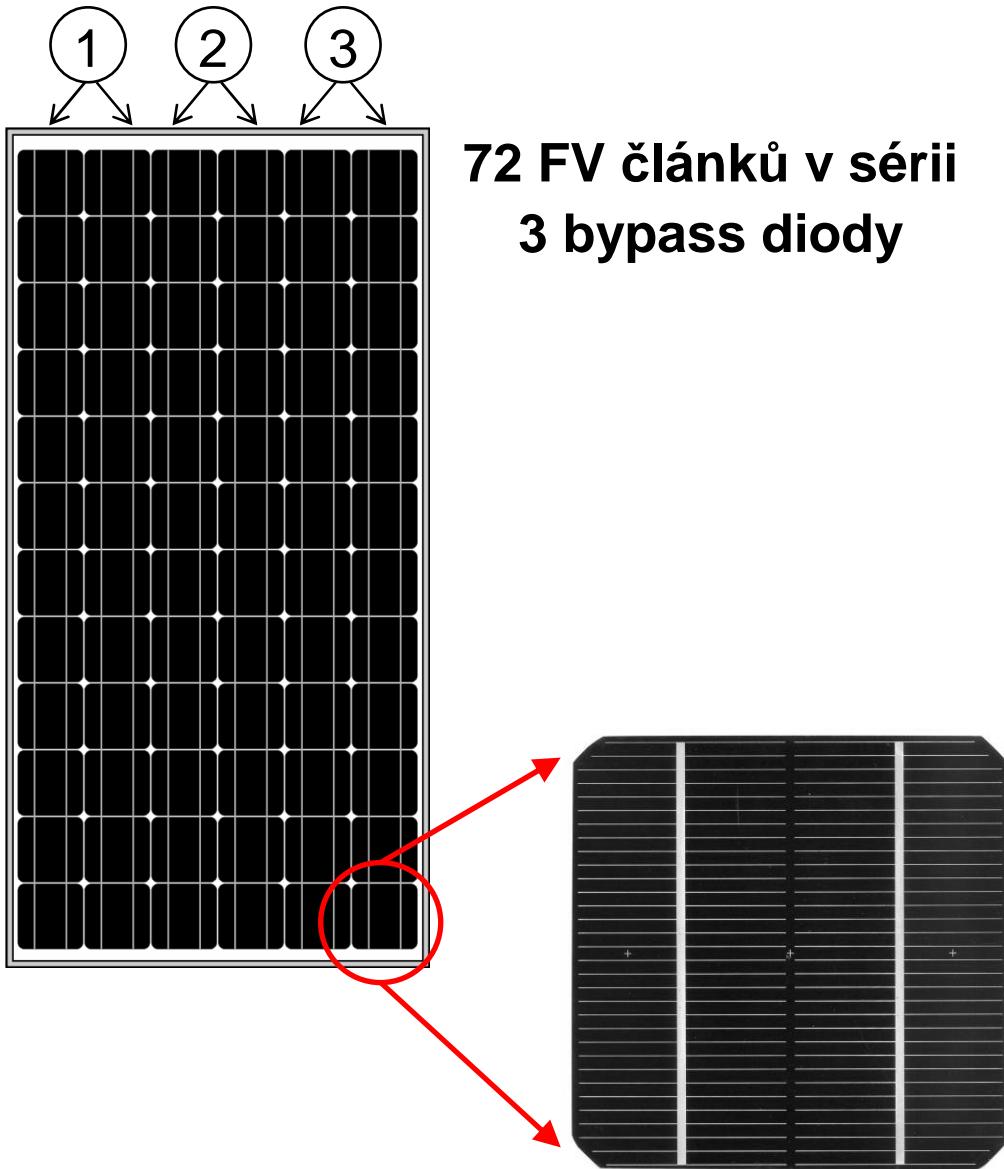
+ measuring points

Měření 13.9.2008: Vliv stínění

Vliv stínění FV panelů

Velikost stínění na článcích	Výkon FV panelu [W]
Bez stínění	100,0
1/4 článku	88,4
1/2 článku	67,4
Celý článek	60,3
1 svislá řada	58,0
2 články vedle sebe	24,0
3 články vedle sebe	0,9

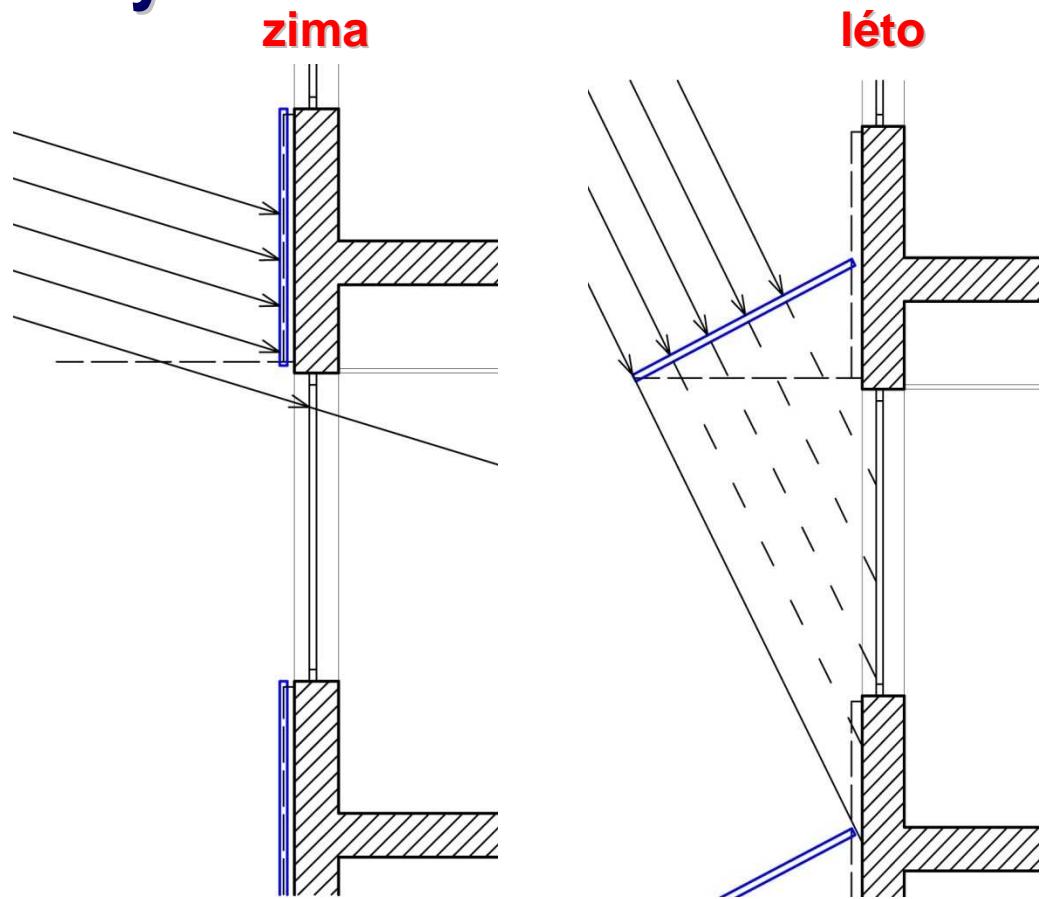
Fotovoltaika je na stínění velmi citlivá!

3. Pokročilejší instalace

Stínění – fotovoltaická markýza

Jednoduchá statická instalace → hledání optimální polohy

– ochrana proti nadměrným tepelným ziskům, výroba el. energie, osvětlenost interiéru

Stínění – fotovoltaická markýza

Architektonicky výrazný prvek → **výzva** hledání atraktivního designu

- atypické výrobky, semitransparentní panely, bezrámové skleněné lamely,...
- sofistikovaná podpůrná konstrukce, možnost natáčení (regulace výkonu, osvětlení)

FV na rozhraní INTERIÉR - EXTERIÉR

- atria, schodiště → součást lehkých obvodových plášťů (ochrana proti přehřívání)
- vysoké požadavky na obvodové konstrukce → prostup tepla, požár,....
- architektonické ztvárnění → grafika, práce se světlem

Semitransparentní FV – hra se světlem

Ostré rozhraní světla a stínu
(krystalický křemík)

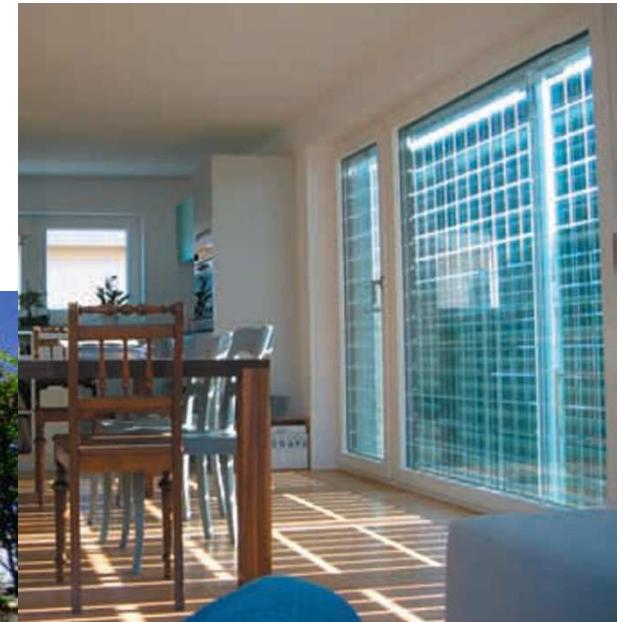
X

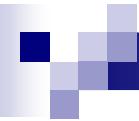
Difúzní rozptýlené světlo
(tenkovrstvá FV amorfni křemík)

- optická pohoda interiéru
- účel místnosti

FV jako náhrada klasické stavební konstrukce

- pohyblivá sluneční clona
- výplňová konstrukce balkonu

Netradiční instalace FV

